

شکوه اقتصاد مقاومتی در دل روستاهای هرمزگان

د اجرای دهها پروژه لوله‌گذاری آب شرب روستایی، احداث و مرمت مخازن ذخیره آب، تجهیز آب‌شیرین‌کن‌های کوچک در روستاهای ساحلی و جزایر بخشی از اقدامات گروه‌های جهادی در هرمزگان است

این جهادگر فعال، صنایع دستی و مشاغل خانگی را هم از جمله زمینه‌ها برای توانمند کردن ساکنان مناطق کم‌برخوردار می‌داند و توضیح می‌دهد: «حصریانی، سوزن‌دوزی و صنایع در یابی در کنار بسته‌بندی خانگی مواد غذایی بومی و تولید پوشاک محلی و محصولات فرهنگی در روستاها خوب جواب داده و جوانان زیادی را به خود جذب کرده است.»

در کنار تمام کارهای گروه‌های جهادی، پرورش دام سبک و طیور بومی، پرورش بز و گوسفند مقاوم به گرما و راهاندازی واحدهای کوچک تولید قارچ و انواع سبزیجات هم روستاهای زیادی را از فقر مطلق و محرومیت رهاییده است.

■ پرداخت تسهیلات قرض الحسنه اشتغالزای

آتیجه امروز در هرمزگان جریان دارد، صرفاً اجرای پروژه‌های عمرانی با پرداخت تسهیلات نیست، بلکه جریان‌سازی اجتماعی برای توسعه عادلانه است. بسیج سازندگی و گروه‌های جهادی، با پر کردن شکاف میان مردم و توسعه، نقش مکمل و گاه پیش‌برنده‌ای در کنار دستگاه‌های اجرایی ایفا کرده‌اند.

فرمانده سپاه امام سجاد(ع) هرمزگان با اشاره به اقداماتی که در حوزه اقتصاد مقاومتی در هرمزگان صورت گرفته است، می‌گوید: «بسیج سازندگی هرمزگان در سال‌های اخیر، به‌ویژه اسمال، برنامه‌ریزی‌های خوبی در زمینه‌های مختلف داشته که اقدامات عملیاتی آن با پرداخت تسهیلات قرض الحسنه اشتغالزای به هزاران نفر به نتایج مطلوبی رسیده است.»

سرهنگ پاسدار حسن صنعتکاران تصریح می‌کند: «یجاد صندوق‌های خرد محلی و تعاونی‌های روستایی و آموزش مهارت‌های فنی، بازاریابی و بسته‌بندی هم در لیست اقدامات در حوزه اقتصاد مقاومتی قرار دارد.»

به گفته این مسئول، اتصال تولیدکنندگان خرد به بازارهای محلی و استانی توانسته واسطه‌ها را حذف و میزان سود تولیدکننده و رضایت مصرف‌کننده را افزایش دهد.

فرمانده سپاه امام سجاد(ع) هرمزگان توضیح می‌دهد: «حمایت از برندهای بومی و فروش اینترنتی محصولات نام برخی تولیدکنندگان را در کل ایران مطرح و محصولات استان را به دیگر هموطنان شناسانده است.»

بر اساس اعلام مسئولان، نرخ ماندگاری طرح‌های اقتصاد مقاومتی در هرمزگان بالای ۸۰ درصد گزارش شده که نشان‌دهنده موفقیت مدل بومی‌سازی این طرح‌هاست.

به این تفاسیر باید گفت که هرمزگان، با همه ظرفیت‌ها و چالش‌هایش، امروز شاهد مدلی از پیشرفت است که از دل مردم می‌جوشد؛ مدلی که اگر تقویت و تداوم یابد، می‌تواند الگوی قابل تعمیمی برای سایر استان‌های کم‌برخوردار کشور باشد.

جهادگران هرمزگان با کمک به ساکنان مناطق کم‌برخوردار به توانمندسازی و اشتغال آفرینی پرداختند

گزارش یک

■ شهرزاد رحمتی پور در جغرافیای گرم و راهبردی هرمزگان، جایی که توسعه همواره با چالش‌های اقلیمی، پراکندگی جمعیت و نابرابری‌های تاریخی همراه بوده، بسیج سازندگی سپاه امام سجاد(ع) به یکی از اصلی‌ترین پیشروان خدمات‌رسان مردمی تبدیل شده است. از روستاهای دورافتاده بشاگرد و جاسک تا حاشیه‌های بندرعباس، ردپای گروه‌های

بسیج سازندگی سپاه امام سجاد(ع) هرمزگان طی سال‌های اخیر، به یکی از فعال‌ترین نهادهای مردمی و انقلابی در حوزه محرومیت‌زدایی جنوب کشور بدل شده است. مأموریت اصلی این نهاد، تمرکز بر نقاط کم‌برخوردار، روستاهای صعب‌العبور، جزایر و مناطق مرزی استان است؛ جایی که حضور دستگاه‌های رسمی گاه با کندی یا محدودیت همراه بوده و کارها و پروژه‌ها انطور که باید و شاید انجام نمی‌شود.

رویکرد بسیج سازندگی در هرمزگان، صرفاً اجرای پروژه‌های مقطعی نیست، بلکه مبتنی بر توانمندسازی پایدار، مشارکت مردم محلی و استفاده از ظرفیت‌های بومی طراحی شده است. این رویکرد باعث شده پروژه‌ها، ماندگار و اثرگذار باشند و وابستگی به کمک‌های بیرونی کاهش یابد.

■ ساخت مسکن برای محرومان

بر اساس آمارهای رسمی بسیج سازندگی هرمزگان، بیش از هزار و ۲۰۰ گروه جهادی سازمان‌یافته در این استان فعالیت دارند. این گروه‌ها در قالب گروه‌های جهادی دانشجویی، گروه‌های تخصصی در حوزه‌های پزشکی، عمرانی، کشاورزی، برق و آب، گروه‌های محله‌محور و پایگاه‌محور و گروه‌های جهادی تخصصی خواهران، طلاب و افسران مختلف سازماندهی شده‌اند و در طول سال به‌ویژه در ایام تابستان، نوروز و مناسبت‌های جهادی، به مناطق هدف اعزام می‌شوند.

نکته قابل توجه این است که بیش از ۶۰ درصد این گروه‌ها بومی استان هستند، امری که باعث افزایش شناخت میدانی، اعتماد اجتماعی و اثربخشی اقدامات شده است. رئیس بسیج سازندگی سپاه امام سجاد(ع) هرمزگان با اشاره به شاخص‌ترین اقدامات

گروه‌های جهادی در سال جاری می‌گوید: «امسال گروه‌های جهادی هرمزگان تمرکز خود را بر پروژه‌های مختلفی قرار دادند که هر کدامشان می‌تواند باری از روی دوش مناطق کم‌برخوردار برداشته و زندگی را برای هموطنان راحت‌تر کند.»

سرهنگ پاسن باوقار با اشاره به پروژه‌های آب‌رسانی و مقابله با تنش آبی ادامه می‌دهد: «اجرای دهها پروژه لوله‌گذاری آب شرب روستایی، احداث و مرمت مخازن ذخیره آب، تجهیز آب‌شیرین‌کن‌های کوچک در روستاهای ساحلی و جزایر بخشی از اقدامات گروه‌های جهادی در این حوزه است.»

به گفته این مسئول، در زمینه مسکن محرومان هم جهادگران ساخت و تکمیل بیش از ۳۰۰ واحد مسکن مددجویی، مرمت منازل فرسوده در مناطق حاشیه‌نشین بندرعباس و میناب و مشارکت فعال در نهضت ملی مسکن برای اقشار کم‌درآمد را در برنامه داشته و به نتیجه رسانده‌اند.

جهادی در پروژه‌های عمرانی، اشتغالزایی، آب‌رسانی، مسکن محرومان و توانمندسازی اقتصادی به‌وضوح دیده می‌شود. بسیج سازندگی سپاه هرمزگان با تکیه بر شبکه گسترده‌ای از جوانان داوطلب، متخصصان بومی و ظرفیت‌های مردمی تلاش کرده است الگوی «توسعه درون‌زا» را در استانی پیاده کند که هم‌زمان از ظرفیت‌های عظیم در یابی، کشاورزی و انسانی بر‌خوردار است و با محرومیت‌های ساختاری دست و پنجه نرم می‌کند.

■ تمرکز بر اشتغال خرد و خانگی

در بخش عمرانی، شاید پروژه‌ها کوچک باشند، اما بسیار مهم و حیاتی هستند.

به عنوان مثال، ساخت مدارس کانکسی و تعمیر مدارس فرسوده، احداث پل‌های روستایی، دیوار حائل و راه‌های دسترسی و همچنین برق‌رسانی و اصلاح شبکه‌های فرسوده، هر کدام به نوبه خود مشکل بزرگی از مناطق محروم را حل می‌کنند.

در هرمزگان، اقتصاد مقاومتی فقط یک شعار نیست و در عمل می‌توان آثار آن را مشاهده کرد. اقتصاد مقاومتی در این استان، به دلیل شرایط خاص اقلیمی و جغرافیایی، مسیر متفاوتی را نسبت به استان‌های مرکزی کشور طی می‌کند. بسیج سازندگی با تمرکز بر اشتغال خرد، خانگی و زنجیره‌ای، تلاش کرده است معیشت پایدار برای خانواده‌ها ایجاد کند.

به گفته محمدعلی صراحت، جهادگر فعالی که سال‌هاست مدیریت چند گروه را بر عهده دارد با بیان اینکه اقلام و حوزه‌های اصلی تولید در استان هرمزگان بسیار متنوع است، می‌گوید: «شیلات و آبی‌پروری، پرورش ماهی در قفس، پرورش میگو در سواحل شرقی استان و فراوری و بسته‌بندی محصولات در یابی از جمله کارهایی هستند که گروه‌های جهادی در حضور جهادگران متخصص در دستور کار دارند تا علاوه بر آموزش و ایجاد شغل پایدار، کاری کنند در برخی روستاها مهاجرت معکوس صورت بگیرد.»

وی با اشاره به کشاورزی سازگار با اقلیم هرمزگان ادامه می‌دهد: «تولید خرما و فراورده‌های جانبی آن، کشت گیاهان دارویی مقاوم به خشکی و توسعه گلخانه‌های کوچک مقیاس از جمله طرح‌ها و برنامه‌هایی است که با حمایت خوب بسیج سازندگی استان پیش می‌رود.»

انقلاب خورشیدی بسیج؛ از بشاگرد تا روستاهای ساحلی جنوب

در سال‌های اخیر، استان هرمزگان با اقلیم گرم، تابش گسترده خورشید و پراکندگی بالای روستاها به یکی از کانون‌های اصلی توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور تبدیل شده است. در این میان، سپاه امام سجاد(ع) هرمزگان و بسیج سازندگی استان، با تمرکز بر محرومیت‌زدایی، اشتغالزایی و پایداری زیرساخت‌های انرژی، اجرای پروژه‌های احداث نیروگاه‌های خورشیدی کوچک مقیاس و خانگی را در دستور کار قرار داده‌اند. این اقدامات که از روستاهای دورافتاده بشاگرد تا مناطق ساحلی و جزیره‌ای استان امتداد یافته، نه تنها به تأمین برق پایدار برای خانوارهای کم‌برخوردار کمک کرده، بلکه زمینه کاهش هزینه‌های انرژی، افزایش درآمد روستاییان و تاب‌آوری شبکه برق در برابر بحران‌های اقلیمی را نیز فراهم آورده است.

■ ■ ■

استان هرمزگان به دلیل شرایط خاص جغرافیایی و اقلیمی، همواره با چالش‌هایی در حوزه تأمین برق پایدار به‌ویژه در مناطق روستایی و کم‌جمعیت مواجه بوده است. گرمای شدید، طویلت بالا و فاصله زیاد برخی روستاها از مراکز تولید و توزیع برق، هزینه‌های زیرساختی را افزایش داده و گاه موجب ناپایداری شبکه شده است. در چنین شرایطی، استفاده از انرژی خورشیدی به‌عنوان منبعی بومی، پاک و در دسترس، به گزینه‌ای راهبردی برای توسعه پایدار استان تبدیل شده است. با توجه به میانگین بالای تابش روزانه در این استان، پتانسیل عظیمی برای تولید انرژی در دسترس قرار دارد که استفاده از آن نیازمند سرمایه‌گذاری اولیه کمتر است. سپاه امام سجاد(ع) هرمزگان با همکاری بسیج سازندگی، طی سال‌های گذشته اجرای طرح‌های متعددی را در زمینه احداث نیروگاه‌های

خورشیدی کوچک مقیاس آغاز کرده است. این نیروگاه‌ها عمدتاً در قالب سامانه‌های پنج کیلوواتی خانگی یا نیروگاه‌های جمعی روستایی طراحی شده‌اند که قابلیت اتصال به شبکه سراسری برق را دارند. هدف اصلی این طرح‌ها، توانمندسازی اقتصادی خانوارهای کم‌برخوردار و ایجاد منبع درآمد پایدار از طریق فروش برق تولیدی به شبکه است.

■ بسیج در خط محرومیت‌زدایی

شناسایی و هدف‌گیری مناطق محروم، محور اصلی فعالیت‌های سازندگی سپاه در این پروژه بوده است. بر اساس اعلام مسئولان بسیج سازندگی هرمزگان، شناسایی خانوارهای واجد شرایط با اولویت مددجویان نهادهای حمایتی، ساکنان مناطق محروم و روستاهای صعب‌العبور انجام شده است. این رویکرد

تضمین می‌کند که منابع محدود، در مناطقی با بیشترین نیاز زیرساختی هزینه شوند. پس از طی مراحل کارشناسی میدانی، تجهیزات مورد نیاز شامل پنل‌های خورشیدی، اینورترهای متصل به شبکه و سازه‌های نصب مقاوم در برابر شرایط اقلیمی سخت منطقه با نظارت فنی دقیق تأمین و نصب می‌شود. آموزش بهره‌برداری و نگهداری نیز بخشی جدایی‌ناپذیر از این پروژه‌هاست تا پایداری تولید برق در بلندمدت که اغلب به مدت ۲۵ سال پیش‌بینی می‌شود، تضمین شود؛ این فرآیند فنی با مشارکت متخصصان بومی و مهندسان جهادی اجرا می‌شود.

■ برق پایدار برای روستاهای دورافتاده

یکی از ویژگی‌های مهم این طرح‌ها، پراکندگی جغرافیایی آنها در سطح استان است. از شهرستان بشاگرد و روستاهای